

LIÊN NGÀNH ĐIỆN - ĐIỆN TỬ - TỰ ĐỘNG HÓA

Nghiên cứu, thiết kế hệ thống SCADA cho kho lạnh bảo quản khoai tây giống	5	Lê Ngọc Hòa Lê Thị Mai Vũ Hồng Phong Nguyễn Thị Phương Oanh
Ảnh hưởng của nguồn điện phân tán nối lưới có xét đến ổn định	13	Nguyễn Trọng Các Nguyễn Duy Khiêm Đoàn Đức Tùng
Linh kiện quang tử ghép/tách hai mode không phụ thuộc phân cực sử dụng bộ ghép chữ y bất đối xứng	20	Dương Quang Duy Trương Cao Dũng Chử Đức Hoàng Nguyễn Trọng Các Nguyễn Tuấn
Thiết kế bộ điều khiển mờ thích nghi điều khiển cho robot tìm và làm sạch bẩn	27	Vũ Thị Yến Nguyễn Thị Sim Dương Thị Hoa Nguyễn Thị Hưng

LIÊN NGÀNH CƠ KHÍ - ĐỘNG LỰC

Nghiên cứu kiểu dáng hình học của phương tiện lặn	33	Nguyễn Đông Lương Ngọc Lợi Phan Anh Tuấn Phạm Thị Thanh Hương
Nghiên cứu so sánh độ giãn đứt tương đối, độ bền đường may 406 giữa chỉ 100% polyester và chỉ pha 65% polyester, 35% cotton trên vải TC	41	Bùi Thị Loan Nguyễn Thị Hồi
Nghiên cứu sự ảnh hưởng của thông số công nghệ khi miết ép dao động đến sự hình thành quỹ đạo “vết” trên lớp bề mặt	46	Nguyễn Văn Hình Dương Thị Hà Nguyễn Thị Liễu
Khảo sát ảnh hưởng của một số yếu tố đến thời gian thực hiện thao tác kéo chi tiết ra ngoài bằng 2 tay của các công đoạn may sản phẩm Polo-Shirt từ vải dệt kim	53	Nguyễn Quang Thoại Phan Thanh Thảo

NGÀNH KINH TẾ

Tác động của dịch Covid-19 và giải pháp phát triển thương mại điện tử Việt Nam	61	Trần Thị Hằng
Hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa tiếp cận vốn tín dụng tại Hải Dương	69	Lương Thị Hoa

TẠP CHÍ
NGHIÊN CỨU KHOA HỌC
ĐẠI HỌC SAO ĐỎ

TRONG SỐ NÀY
SỐ 4(75) 2021

LIÊN NGÀNH HÓA HỌC - CÔNG NGHỆ THỰC PHẨM

Nghiên cứu ứng dụng màng chitosan kết hợp với nano bạc để bảo quản cam canh ở Hải Dương 76 Tăng Thị Phụng
Trần Thị Dịu

NGÀNH GIÁO DỤC HỌC

Rèn luyện năng lực tự học cho sinh viên khối ngành kỹ thuật Trường Đại học Sao Đỏ trong học tập các học phần Vật lý ứng dụng 85 Mạc Thị Lê

Áp dụng phương pháp dạy học dự án trong giảng dạy học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh tại Trường Đại học Sao Đỏ 94 Phạm Thị Hồng Hoa
Nguyễn Thị Tình
Đặng Thị Dung

LIÊN NGÀNH TRIẾT HỌC - XÃ HỘI HỌC - CHÍNH TRỊ HỌC

Xây dựng xã hội học tập ở tỉnh Hải Dương hiện nay - Thực trạng và giải pháp 101 Phùng Thị Lý

Bàn về đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên ở tỉnh Hải Dương hiện nay 108 Vũ Văn Đông

Tỉnh Hải Dương thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội, góp phần xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh 116 Nguyễn Thị Hải Hà

Mối quan hệ giữa phát triển kinh tế và phát triển văn hóa ở Việt Nam trong giai đoạn hiện nay 121 Nguyễn Minh Tuấn
Phạm Xuân Đức

TITLE FOR ELECTRICITY - ELECTRONICS - AUTOMATION

Researching and designing a SCADA system for cold storage to preserve potatoe seeds	5	Le Ngoc Hoa
Le Thi Mai
Vu Hong Phong
Nguyen Thi Phuong Oanh
Effects of distributed generations the connect grid with considation of stability	13	Nguyen Trong Cac
Nguyen Duy Khiem
Doan Duc Tung
Polarization-independent dual-mode coupling/decoupling photonic device using asymmetric y-couplers	20	Duong Quang Duy
Truong Cao Dung
Chu Duc Hoang
Nguyen Trong Cac
Nguyen Tuan
Design an adaptive fuzzy logic control for cleaning and detecting robot manipulator	24	Vu Thi Yen
Nguyen Thi Sim
Duong Thi Hoa
Nghiem Thi Hung

TITLE FOR MECHANICAL AND DRIVING POWER ENGINEERING

A study on geometry form of underwater vehicles	33	Nguyen Dong
Luong Ngoc Loi
Phan Anh Tuan
Pham Thi Thanh Huong
Comparison of relative fracture elongation, seam strength 406 on TC fabric of 100% polyester thread and 65% polyester, 35% cotton blend	41	Bui Thi Loan
Nguyen Thi Hoi
Research on the influence of technology parameters oscillating smoothing of the regular microarray of the surface layer	46	Nguyen Van Hinh
Duong Thi Ha
Nguyen Thi Lieu
Surveying the effects of factors on the time of action that bring details out with 2 hands of Polo-Shirt from knitted fabrics	53	Nguyen Quang Thoai
Phan Thanh Thao

TITLE FOR ECONOMICS

Impact of Covid-19 epidemic and solutions to develop e-commerce in Vietnam	61	Tran Thi Hang
Activities supporting small and medium enterprises to access credit capital in Hai Duong	69	Luong Thi Hoa

TITLE FOR CHEMISTRY AND FOOD TECHNOLOGY

Using silver nanoparticles - chitosan matrix for sweet orange preservation in Hai Duong province 76 Tang Thi Phung
Tran Thi Diu

TITLE FOR STUDY OF EDUCATION

Training the self-study capacity for Sao Do University engineering students in learning Applied-physics modules 85 Mac Thi Le

Applying project-based learning method in teaching Ho Chi Minh Thought module at Sao Do University 94 Pham Thi Hong Hoa
Dang Thi Dung
Nguyen Thi Tinh

TITLE FOR PHILOSOPHY - SOCIOLOGY - POLITICAL SCIENCE

Building a learning society in Hai Duong today - situation and solutions 101 Phung Thi Ly

Discussing revolutionary ethics of cadres and party members in Hai Duong province today 108 Vu Van Dong

Hai Duong province does culture living in wedding, obsequies, festival, contribution to build a strong culture environment 116 Nguyen Thi Hai Ha

The relationship between economic development and cultural development in Vietnam in the current period 121 Nguyen Minh Tuan
Pham Xuan Duc

Tỉnh Hải Dương thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội, góp phần xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh

Hai Duong province does culture living in wedding, obsequies, festival, contribution to build a strong culture environment

Nguyễn Thị Hải Hà

Email: nguyenhahsd@gmail.com

Trường Đại học Sao Đỏ

Ngày nhận bài: 29/3/2021

Ngày nhận bài sửa sau phản biện: 19/12/2021

Ngày chấp nhận đăng: 31/12/2021

Tóm tắt

Thực hiện Chỉ thị số 27-CT/TW ngày 12/01/1998 của Bộ Chính trị về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội; Chỉ thị số 05/CT-TTg ngày 09/02/2018 của Thủ tướng Chính phủ về triển khai nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang. Thời gian qua, tỉnh Hải Dương đã tập trung chú trọng công tác tuyên truyền, cổ động trực quan để nhân dân thực hiện tốt nội dung chính sách cũng như tập trung chú trọng giáo dục chủ nghĩa yêu nước, truyền thống cách mạng nhằm đẩy mạnh xây dựng đời sống văn hóa cơ sở, nâng cao đời sống tinh thần cho người dân trên địa bàn tỉnh. Bài báo làm rõ chủ trương của tỉnh, thực trạng, kết quả quá trình thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội trên địa bàn tỉnh Hải Dương, trên cơ sở đó đưa ra những giải pháp chủ yếu nhằm thực hiện có hiệu quả nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội, góp phần xây dựng môi trường văn hoá lành mạnh trên ở tỉnh Hải Dương.

Từ khóa: *Nếp sống văn hóa; việc cưới; việc tang; lễ hội ở Hải Dương.*

Abstract

Implement Directive 27-CT/TW dated January 12/1998 of the Politburo on the implementation of a civilized lifestyle in weddings, funerals and festivals; Directive No. 05/CT-TTg dated February 9/2018 of the Prime Minister on implementing a civilized lifestyle in weddings and funerals. Recently, Hai Duong province has focused on propaganda, Visually encourage the People to well implement policy contents as well as focus on educating patriotism and revolutionary traditions in order to promote the construction of the grassroots cultural life, improve the spiritual life of the people. people in the province. The article clarifies the policy of the province, the actual situation and the results of the process of implementing a civilized lifestyle in weddings, funerals and festivals in Hai Duong province, on that basis proposes key solutions to effectively implement a civilized lifestyle in weddings, funerals and festivals, contributing to building a healthy cultural environment in Hai Duong province.

Keywords: *Cultural lifestyle; weddings; funerals; festivals in Hai Duong.*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đầu thế kỷ XXI, tốc độ phát triển kinh tế ở nước ta ngày càng cao, đã làm nảy sinh những vấn đề trong quá trình xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở, những mặt trái của nó đã làm vẩn đục môi trường văn hóa và làm biến dạng nhân cách con người, nhiều hiện tượng không lành mạnh trong xã hội; mê tín dị đoan cùng nhiều hủ tục có khuynh hướng phục hồi và phát triển; việc cưới, việc tang, lễ hội có nhiều biểu hiện phô trương, hiếu danh, vụ lợi.... Tình hình đó, đòi hỏi Đảng, Nhà nước, các địa phương phải có chủ trương, chính sách, giải pháp để giải quyết những mặt trái của văn hóa, thực hiện thắng lợi sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.

Một trong những giải pháp lớn để phát triển văn hóa là dành sự ưu tiên cho xây dựng đời sống văn hóa. Nghị quyết Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng, khóa VIII (1998) về “xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”. Đảng chủ trương: Phát động phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, với 5 phong trào được phát động: gồm 5 nội dung là đoàn kết giúp nhau “Xóa đói, giảm nghèo”; thực hiện nếp sống văn hóa, kỷ cương pháp luật; xây dựng môi trường sạch - đẹp - an toàn; xây dựng thiết chế văn hóa cơ sở và phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao; xây dựng tư tưởng, chính trị lành mạnh [1, tr 71].

Thực hiện Chỉ thị số 27-CT/TW, ngày 12/01/1998 của Bộ Chính trị về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội; Công tác xây dựng đời sống văn hóa ở tỉnh Hải Dương trong những năm qua

Người phản biện: 1. PGS.TS. Nguyễn Thanh Bình

2. PGS.TS. Đoàn Ngọc Hải

đã đạt được những kết quả nhất định, có ý nghĩa đối với việc phát triển đời sống văn hóa của người dân. Đặc biệt, việc cưới, việc tang, lễ hội đã có chuyển biến tích cực trong đời sống nhân dân; tình trạng tảo hôn, ép hôn hầu như không còn, các tập tục không còn phù hợp đã dần được loại bỏ. Việc ăn cỗ trong đám tang đã giảm dần về quy mô mà chỉ tổ chức trong dòng họ, việc rải vàng mã trên đường đưa tang được hạn chế. Công tác quản lý và tổ chức lễ hội có những chuyển biến tích cực, từng bước đi vào nề nếp. Bên cạnh những kết quả đạt được, việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội trên địa bàn tỉnh Hải Dương trong thời gian qua vẫn gặp nhiều khó khăn, vướng mắc. Việc triển khai thực hiện ở một số địa phương còn mang tính hình thức; thiếu biện pháp thiết thực; thiếu kiểm tra, đôn đốc và chưa quyết liệt trong việc phê bình, chưa có chế tài đối với những cá nhân, tập thể vi phạm các quy định của pháp luật, quy ước, hương ước của thôn, tổ dân phố trong cưới, tang, lễ hội chưa điều chỉnh bổ sung kịp thời. Việc bình xét công nhận các danh hiệu gia đình, khu dân cư, cơ quan văn hóa... ở các xã, phường, thị trấn chưa áp dụng triệt để các tiêu chí về “thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội” đã được đề ra... Công tác tuyên truyền, vận động chưa được các cấp, các ngành, các đoàn thể tiến hành thường xuyên nên chưa thật sự đi vào chiều sâu, chưa lan toả đến mọi tầng lớp nhân dân. Vì vậy, để thực hiện tốt nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội trong thời gian tiếp theo đòi hỏi Đảng bộ tỉnh Hải Dương cần có những chủ trương và biện pháp thực hiện cụ thể nhằm nâng cao hiệu quả việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội, nhằm xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh trên địa bàn tỉnh Hải Dương.

2. QUÁ TRÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NẾP SỐNG VĂN MINH TRONG VIỆC CƯỚI, VIỆC TANG, LỄ HỘI Ở TỈNH HẢI DƯƠNG

2.1. Chủ trương của tỉnh Hải Dương về việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội

Quan trọng quan điểm của Đảng, chính sách của Nhà nước về xây dựng đời sống văn hóa cơ sở và nhận thức đúng về vị trí, vai trò của việc xây dựng đời sống văn hóa cơ sở trong sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của Tỉnh. Tỉnh Hải Dương đã ban hành các văn bản định hướng, chỉ đạo thực hiện xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở đảm bảo nguyên tắc, tuân thủ sự hướng dẫn của cấp trên, áp dụng linh hoạt, phù hợp với địa phương. Quyết định số 3557/QĐ-UBND ngày 07/10/2008 của UBND tỉnh Hải Dương về việc Quy hoạch tổng thể lễ hội tỉnh Hải Dương giai đoạn 2008- 2015, định hướng đến năm 2020. Quyết định là căn cứ nhằm quy hoạch hệ thống các lễ hội trên địa bàn tỉnh Hải Dương, từng bước nâng cao hiệu quả công tác tổ chức và quản lý lễ hội, nhất là các lễ hội tiêu biểu cũng như các lễ hội khác trên địa bàn tỉnh. Ngày 29/7/2014 UBND tỉnh Hải Dương ban hành Quyết định

số 17/2014/QĐ-UBND về việc ban hành quy định một số nội dung về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội tỉnh Hải Dương. Quá trình thực hiện đạt được kết quả tốt trong việc cưới, việc tang, lễ hội.

Trên cơ sở đó ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh, cơ quan thường trực Ban chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” đã chủ động tham mưu cho Tỉnh ủy, UBND ban hành nhiều văn bản chỉ đạo và hướng dẫn thực hiện, tổ chức nhiều đợt tập huấn nghiệp vụ, hội thảo, tọa đàm, liên hoan văn nghệ quần chúng để tuyên truyền về việc thực hiện nếp sống văn hóa, đồng thời tổ chức in tài liệu “Hướng dẫn thực hiện Quy định về nếp sống văn hóa”, phát hành tới các cơ sở thôn, tổ dân phố, xã, phường, thị trấn và các cấp, các ngành trong tỉnh.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh Hải Dương tham mưu cho các cấp ủy đảng và chính quyền, cùng với các cơ quan, đoàn thể thực hiện xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư.

Chủ trương của tỉnh được triển khai sâu rộng và thường xuyên, liên tục đã tạo sự chuyển biến tích cực về nhận thức trong hành động toàn thể cán bộ, đảng viên, công nhân viên chức và các tầng lớp nhân dân về vị trí, vai trò của đời sống văn hóa cơ sở, đặc biệt thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội.

2.2. Kết quả thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội hiện nay

a. Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội

- Trong việc cưới: Nét đẹp trong đám cưới truyền thống được duy trì và ngày càng có nhiều tiến bộ. Qua giám sát thực tế, tỷ lệ đám cưới được thực hiện theo nếp sống văn minh tăng dần qua các năm. Cơ bản các đám cưới chấp hành việc đăng ký và cấp giấy kết hôn tại UBND phường, xã được thực hiện theo đúng quy định của pháp luật. Tình trạng tảo hôn, ép hôn, thách cưới cơ bản không còn. Các lễ nghi trước khi cưới tổ chức gọn nhẹ, cơ bản bỏ lễ dạm ngõ, đa số đám cưới tổ chức lễ ăn hỏi và lễ cưới cùng một ngày, dựng rạp đúng quy định (ở các tuyến đường), nhiều đám cưới được tổ chức tại nhà văn hóa, nhà hàng, khách sạn... Hiện tượng ăn uống linh đình, phô trương hình thức, thách cưới, mời cỗ tràn lan mang tính vụ lợi đã giảm; thực phẩm làm cỗ cơ bản đảm bảo vệ sinh, không có tình trạng ngộ độc đông người. Khi đón dâu không sử dụng quá nhiều xe ô tô, xe máy đi lại đông người. Trang phục cô dâu chú rể phù hợp với truyền thống và hội nhập.

Các làng, Khu dân cư trong tỉnh đều đưa việc cưới vào trong điều khoản hương ước, quy ước của thôn, khu dân cư và triển khai thực hiện, trong đó chú trọng những nội dung như: Việc cưới tổ chức với tinh thần vui tươi, lành mạnh, tiết kiệm phù hợp với truyền thống của dân tộc; không tổ chức cưới nhiều lần, nhiều ngày hoặc nhiều địa điểm khác nhau; số lượng khách mời

không quá 600 người kể cả tiệc chung giữa nhà nam, nhà nữ; không lấn chiếm lòng, lễ đường để dựng rạp tổ chức cưới. Trong việc bình xét các danh hiệu thi đua, Ban chỉ đạo các cấp đã đưa tiêu chuẩn thực hiện tốt việc cưới là một trong những tiêu chí công nhận làng, khu dân cư văn hoá, gia đình văn hoá, đánh giá bình xét chi bộ trong sạch vững mạnh, đảng viên hoàn thành nhiệm vụ. Năm 2016 tỉnh Hải Dương có 51.956/53.052 hộ gia đình của tỉnh đăng ký xây dựng gia đình văn hoá (đạt 97,9%) qua bình xét cuối năm thành phố có 49.586 hộ gia đình đạt gia đình văn hoá, chiếm trên 93,4%, trong đó có 20% là gia đình văn hoá tiêu biểu cùng hàng trăm nghìn lượt gia đình 3 thế hệ tiêu biểu “Ông bà, cha mẹ mẫu mực, con trung hiếu, cháu thảo hiền [2, tr. 8]. Kết quả này cho thấy cho thấy phong trào dần đi vào chiều sâu, có xu hướng phát triển bền vững, đã góp phần quan trọng vào việc xây dựng môi trường văn hoá lành mạnh, tạo động lực phát triển kinh tế và bài trừ các tệ nạn xã hội. Tại các buổi sinh hoạt thôn, tổ dân phố, Ban công tác Mặt trận đều lồng ghép đưa việc thực hiện Quyết định 308 để bà con nắm bắt và thực hiện.

- *Trong việc tang:* Việc thực hiện nếp sống trong việc tang được triển khai theo nội dung quy ước. Đến nay việc tổ chức tang lễ không những vẫn được duy trì và phát huy thuần phong mỹ tục, truyền thống tốt đẹp của dân tộc, mà còn có những tiến bộ tích cực theo hướng văn minh. Chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng ở cơ sở đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức tang lễ chu đáo, tận tình. Ngoài ý nghĩa tình cảm “Nghĩa tử là nghĩa tận”, còn nêu cao ý thức tuyên truyền cho các địa phương, gia đình tang chủ nghiêm chỉnh thực hiện nếp sống văn minh trong tổ chức tang

lễ. Việc tang phải chu đáo, đảm bảo trang nghiêm gọn nhẹ, tiết kiệm phù hợp với truyền thống văn hóa của dân tộc; không tổ chức ăn uống linh đình, uống rượu, bia trong quá trình tang lễ; khuyến khích bà con dùng băng nhạc hiếu, không rải tiền các loại, vàng mã dọc đường đưa tang..., tiêu biểu xã Cẩm Đoài, Cẩm Văn, Cẩm Vũ (huyện Cẩm Giàng); xã Cổ Thành (Thành phố Chí Linh); Ngô Quyền (huyện Thanh Miện) và thị trấn Nam Sách (huyện Nam Sách) [4]. Đến năm 2019 đã có 100% số làng, khu dân cư đã đưa việc tang thành điều khoản trong quy ước của thôn, khu dân cư và tổ chức thực hiện có hiệu quả. 100% các đám tang đều thành lập được Ban tang lễ thể hiện rõ vai trò của khu dân cư, Mặt trận Tổ quốc trong điều hành tang lễ, duy trì được thuần phong, mỹ tục, tiếp thu có chọn lọc những nét mới, tiến bộ. Hầu hết các làng, xã, phường, khu trong thành phố đều xây dựng được nhà hộ tang có đầy đủ trang thiết bị phục vụ tang lễ. Nhiều nội dung, hình thức mới, tiến bộ được hình thành như: Đại đa số các đám tang đã bỏ được thuốc lá, các tập quán lạc hậu như khóc thuê, rải tiền vàng, gọi hồn; việc làm cỗ linh đình, mời ăn đã giảm. Các nghi thức cúng ba ngày, cúng thất tuần, cúng 100 ngày, giỗ đầu... hầu hết được tổ chức trong ngày, nội bộ gia đình hoặc dòng họ, không thể tổ chức kéo dài ngày như trước đây.

- *Lễ hội:* Hải Dương là một trong những vùng đất “địa linh nhân kiệt”, vùng văn hoá và văn hiến tâm linh nổi tiếng của cả nước. Theo dòng lịch sử đã để lại cho Hải Dương 1.098 di tích lịch sử, trong đó có 133 di tích được xếp hạng cấp quốc gia và nhiều di tích được xếp hạng đặc biệt như Côn Sơn, Kiếp Bạc. Hằng năm toàn tỉnh tổ chức 13 lễ hội chính.

Bảng 1. Các lễ hội chính tỉnh Hải Dương

STT	Tên lễ hội	Thời gian tổ chức (Âm lịch)	Địa điểm
1	Hội đèn Gốm	13-21/8	Chí Linh
2	Quan lớn tuần tranh	14/2	Ninh Giang
3	Đến Sinh	11/8	Kinh Môn
4	Đền Yết Kiêu	15/1 và 15/8	Gia Lộc
5	Hội Côn Sơn	18-22/1; 16-20/8	Chí Linh
6	Chùa Thanh Mai	1-3/3	Chí Linh
7	Hội chơi pháo đất	Tháng 3	Tứ Kỳ
8	Hội làng Khê Khẩu	16-18/10	Chí Linh
9	Hội Thượng Cốc	12/1	Gia Lộc
10	Hội Tuệ Tĩnh	14/2	Cẩm Giàng
11	Hội Vạn Niên	12-18/1	Nam Sách
12	Hội đèn Cao	22-24/1	Chí Linh
13	Hội đèn Kiếp Bạc	15-20/8	Chí Linh

Việc tổ chức lễ hội không chỉ thể hiện tín ngưỡng của dân tộc mà còn là nơi giữ gìn các giá trị văn hoá truyền thống, là nơi giữ gìn và bảo lưu thuần phong mỹ tục được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác. Các lễ hội cơ bản đã thực hiện tốt Quy chế lễ hội do Bộ Văn hoá Thể thao và Du lịch ban hành, một số lễ hội đã tổ chức các hoạt động văn hoá, thông tin gắn liền với

công tác tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Phần lễ cơ bản được tổ chức theo nghi lễ truyền thống, thể hiện ở phần lễ, phần rước... Nhiều lễ hội truyền thống đã khôi phục được các tục và trò chơi dân gian đặc sắc: Kéo co, chơi gà, đấu vật, cờ người,... và biểu diễn nghệ thuật, hoạt động văn nghệ quần chúng: Hát chèo, quan họ...

tạo không khí lễ hội vui tươi, lành mạnh, thu hút đông đảo quần chúng nhân dân tham gia.

Công tác an ninh trật tự tại các lễ hội của các địa phương được đảm bảo khá tốt, không để xảy ra sự mất mát tài sản của công dân, du khách. Không để mất mát đồ tế tự, hiện vật trong ngày lễ hội. Đảm bảo an toàn thực phẩm, vệ sinh môi trường. Bên cạnh đó, việc bài trừ mê tín dị đoan trong lễ hội cũng được chú trọng. Việc tổ chức Quy hoạch, phục dựng lễ hội diêm đã góp phần “chuyên nghiệp hóa” công tác tổ chức lễ hội ở các địa phương.

2.3. Hạn chế trong việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội ở tỉnh Hải Dương

Trong việc cưới, một số gia đình tổ chức đám cưới còn phô trương, xa hoa, lãng phí chưa thực hiện triệt để tiết kiệm trong chi tiêu, trường hợp này rơi một số cán bộ công chức chưa thực sự gương mẫu, một bộ phận do đua đòi về hình thức và quan niệm “con gà tức nhau tiếng gáy” nên một số gia đình có hoàn cảnh kinh tế khó khăn cũng phải vay mượn để tổ chức đám cưới cho tươm tất. Nhiều đám cưới không tuân thủ thời gian quy định, mở âm thanh loa quá lớn, hát hò gây huyên náo quá 22 giờ đêm làm ảnh hưởng đến sinh hoạt bình thường của bà con xóm giềng. Một số đám cưới còn lấn chiếm vỉa hè, lòng đường để tổ chức đám cưới làm ảnh hưởng đến giao thông. Vẫn còn nhiều đám cưới lạm dụng việc sử dụng rượu gây nên nhiều hậu quả hệ lụy về sau. Điều này phản ánh công tác tuyên truyền, vận động của các cấp chính quyền chưa kịp thời, chưa thường xuyên, sự quản lý còn thiếu chặt chẽ ở một số cơ sở địa phương. Vẫn còn tình trạng một số người dân chưa gương mẫu, vẫn tổ chức cưới, linh đình, phô trương, xa hoa, lãng phí.

Về việc tang, một số gia đình có tang chưa thực sự tiết kiệm, làm nghi lễ rất tốn kém cho người đã khuất như thời gian để linh cửu còn dài ngày, không đảm bảo vệ sinh, nhiều nơi ở khu vực thành thị sử dụng nhạc tang với âm lượng lớn gây ồn ào ảnh hưởng đến khu dân cư; vẫn còn tình trạng rải tiền mã, vàng mã trên đường đưa tang gây mất mỹ quan môi trường. Một số nơi khi tổ chức các nghi lễ 49 ngày, 100 ngày cho người quá cố còn phô trương, chưa thực sự tiết kiệm. Đáng lưu ý là còn phổ biến việc lấp khung rạp ở lòng lề đường, vỉa hè sai quy định, gây mất mỹ quan đô thị và ảnh hưởng đến giao thông [4, tr. 9].

Về lễ hội, hiện nay đang có xu hướng đơn giản hóa lễ hội cổ truyền, giảm phần lễ tăng phần hội. Công tác tuyên truyền, hướng dẫn cho quần chúng nhân dân hiểu rõ giá trị truyền thống trong việc gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc trong công tác tổ chức lễ hội còn hạn chế; Một số lễ hội còn có biểu hiện lãng phí. Còn xuất hiện hiện tượng bói toán, lên đồng, cờ bạc, thương mại hóa trong hoạt động dịch vụ lễ hội, tệ nạn bán hàng rong, bán sách ngoài luồng, xem tướng số, tử vi, lôi kéo khách hành hương, nâng giá trị dịch vụ, đặt tiền công đức - giọt dầu tùy tiện, tệ nạn ăn xin, ăn

mày, hiện tượng dịch vụ đổi tiền lẻ chênh lệch tại khu di tích (đền Sinh, đền Hóa) vẫn còn, chưa thực hiện theo hướng dẫn Quản lý sử dụng hợp lý tiền mệnh giá nhỏ theo nội dung công văn số 25/BVHTTDL-VHCS của Bộ Văn hóa thông tin và Du lịch ngày 07/01/2014. Vì vậy, đã làm giảm đi tính tôn nghiêm và những nét đẹp văn hóa trong hoạt động lễ hội; Do tác động của mặt trái kinh tế thị trường đã dẫn đến nhận thức sai lệch về mục đích tổ chức lễ hội, coi di tích và lễ hội là nguồn lợi riêng của địa phương nên tập trung khai thác giá trị kinh tế, thương mại hóa các loại hình hoạt động dịch vụ, làm giảm giá trị truyền thống của lễ hội.

3. Những giải pháp chủ yếu nhằm thực hiện có hiệu quả nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội ở tỉnh Hải Dương

Thứ nhất, tăng cường vai trò lãnh đạo các cấp, chỉ đạo của cấp ủy đảng, chính quyền trong việc hướng dẫn tổ chức và quản lý các hoạt động lễ hội theo đúng chỉ đạo của Bộ Chính trị tại Thông báo kết luận số 51-KL/TW ngày 27/7/2009 về “tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 27-CT/TW của Bộ Chính trị (khóa VIII) về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội”. Vì vậy, cần phải nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên và Nhân dân trong Tỉnh về các quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước, định hướng của ngành cấp trên về xây dựng đời sống văn hóa, đồng thời vận dụng sáng tạo phù hợp với thực tế địa phương, đề ra chủ trương, nhiệm vụ, giải pháp kịp thời.

Thứ hai, tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý kiên quyết các vi phạm trong việc cưới, tang và lễ hội; Triển khai các biện pháp nhằm ngăn chặn không để các hình thức tiêu cực, biến tướng việc cưới, việc tang, lễ hội, nhất là hình thức kinh doanh đổi tiền lẻ hưởng chênh lệch trong khu vực di tích, lễ hội; tuyên truyền, hướng dẫn nhân dân đặt tiền công đức hợp lý, không cài, dặt, đặt, rải tiền một cách tùy tiện gây phản cảm; ngăn chặn việc đoán thẻ, xem bói, đốt vàng mã, bày bán các ấn phẩm không được phép xuất bản và các trò chơi mang tính chất cờ bạc, có giải pháp hữu hiệu đảm bảo vệ sinh môi trường khu vực di tích, nơi tổ chức lễ hội; Đẩy mạnh việc tuyên truyền, biểu dương những điển hình thực hiện tốt nếp sống văn minh, tiết kiệm trong lễ hội.

Thứ ba, phải huy động nguồn lực tổng hợp trong nhân dân và hệ thống chính trị trong tổ chức thực hiện. Cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, nhân dân, trước hết là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp phải thực sự nêu gương trong việc xây dựng đời sống văn hóa, nhất là trong việc cưới, việc tang, giáo dục, quản lý con em không vi phạm pháp luật. Nâng cao nhận thức của người dân về các phong trào văn hóa: Thường xuyên tuyên truyền về các tiêu chuẩn xây dựng gia đình văn hóa, làng, khu dân cư, đơn vị, cơ quan văn hoá trong đó đưa tiêu chí thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang vào bình xét tiêu chuẩn gia đình văn

hóa, làng, khu dân cư văn hoá và trong xây dựng có hiệu quả hơn các hương ước, quy ước ở địa phương.

Thứ tư, thường xuyên sơ tổng kết, rút kinh nghiệm về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang. Chú trọng nhân rộng các điển hình tiên tiến trong việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang. Mỗi địa phương xây dựng 2-3 mô hình điểm tổ chức đám cưới và đám tang theo nếp sống văn minh; có sự hướng dẫn, giúp đỡ của chính quyền địa phương; từ đó đánh giá, rút kinh nghiệm và nhân rộng, góp phần xây dựng đời sống văn hóa tốt đẹp trong cộng đồng.

4. KẾT LUẬN

Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội là cuộc vận động xã hội rộng lớn, có ý nghĩa sâu sắc nhằm xây dựng nếp sống mới; xây dựng đời sống văn hóa lành mạnh phong phú, thực hiện tốt phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, góp phần đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội của địa phương.

Tuy nhiên bên cạnh những mặt được, vẫn còn những biểu hiện tiêu cực như: Ở một số làng, khu dân cư một số đám cưới còn tổ chức ăn uống linh đình, mời khách tràn lan. Điều này tồn tại có thể do gia đình có điều kiện về kinh tế, muốn thể hiện mối quan hệ xã hội của gia chủ hoặc cũng có một số đám cưới tổ chức linh đình, phô trương với mục đích thương mại; ở một số đám tang vẫn còn tình trạng các đoàn nhạc hiệu khóc thuê để xin tiền. Việc mở loa to công suất lớn vào thời gian muộn làm ảnh hưởng tới các gia đình xung quanh. Việc tổ chức mời khách ăn uống linh đình trong lễ 49 ngày vẫn còn diễn ra; vẫn còn hiện tượng sóc thẻ, bói toán xem tướng số, nạn ăn xin, ăn mày trong một số lễ hội.

Để thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội trên địa bàn tỉnh Hải Dương đạt được các mục tiêu, đúng theo phương hướng xây dựng đời sống văn hóa của tỉnh đề ra. Nhằm phát huy điểm tích cực, khắc phục những hạn chế, tác giả đưa ra một số giải pháp áp dụng, triển khai xuống cơ sở để phong trào đạt được kết quả cao hơn, góp phần xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh trên toàn tỉnh Hải Dương.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Đảng Cộng sản Việt Nam (1998), *Nghị quyết Hội nghị lần thứ V Ban chấp hành Trung ương Đảng (khóa VIII), về xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc*, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [2]. Sở VH TT và DL tỉnh Hải Dương (2017), *Báo cáo công tác Văn hóa, Thể thao và Du lịch năm 2016 Phương hướng, nhiệm vụ năm 2017, Hải Dương*.
- [3]. UBND tỉnh Hải Dương (2020), *Báo cáo kết quả thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” tỉnh Hải Dương năm 2017*.
- [4]. UBND tỉnh Hải Dương (2020), *Báo cáo Kết quả thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” tỉnh Hải Dương năm 2019*.

THÔNG TIN TÁC GIẢ

Nguyễn Thị Hải Hà

- Tóm tắt quá trình đào tạo, nghiên cứu (thời điểm tốt nghiệp và chương trình đào tạo, nghiên cứu):
- + Năm 1999: Tốt nghiệp đại học chuyên ngành Lịch sử, Trường Đại học Sư Phạm I Hà Nội.
- + Năm 2012. Tốt nghiệp thạc sĩ Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, Đại học Quốc gia Hà Nội.
- + Năm 2017: Tham gia NCS chuyên ngành Lịch sử Việt Nam, Viện khoa học xã hội Việt Nam.
- Tóm tắt công việc hiện tại (chức vụ, cơ quan): Giảng viên khoa Giáo dục chính trị và Thể chất, Trường Đại học Sao Đỏ.
- Lĩnh vực quan tâm: Khoa học xã hội - nhân văn.
- Email: nguyenhadhsd@gmail.
- Điện thoại: 0984851368.